

Redacția și Administrația
Str. General Cornat
No. 90
 Constanța (Romania)
 Director
 Avocat **HAMDİ NUSRET**

HALK

(POPORUL)

ABONAMENTE:
 În țară pe un an Lei 100
 pe 6 luni Lei 60
 Pentru susținători benevol

ANUL I No. 11

ORGAN de APARARE al INTERESELOR MUSULMANE

31 Octombrie 1936

Tătarii din Extremul Orient

Poporul tătar leștit din centrul Asiei, a fost sortit să trăiască o viață în afara de leagănul lui natal sau de căminul lui etnic, suferind de o continuă nostalgie.

Începând cu secolul XII-lea hoardele tătare s-au așezat în ținuturi convenite lor formând stat, țară și civilizații.

Dar vitregia timpului nici de astăzi nu i-a cruțat.

În secolul al XV-lea vestitul „Altun Ordu” (hoarda de aur) este fărâmițat în mai multe hanlăcuri, cari în cepând cu jumătatea secolului al XVI-lea încep să cadă sub suveranitatea voevodatelor rusești, uniți acum sub sceptrul sângeros al lui Ion Groznicul.

În anul 1552 hanlăcul Cazan Volga Ural trăește ultimele sale zile pline de urgie.

Grozăvia măcelului, a celor nevinovați nu are seamăn. Dar salbătacla acestor ruși, cu vertebrele lor atât de mallabile în fața urmașilor lui Genghiz-han, nu se mărginește numai la cele materiale, ci se îndreaptă și în contra celor morale și metafizice.

Astfel tendințele de civilizare și credințele religioase legitime ai tătarilor cazanieni sunt înabușite cu asprime.

Urmarea acestor ingerințe a fost trezirea credinței naționale și fanatizarea religiozității ai celor întru căva pregătiți și fluxul de populații: în afara granițelor rusești ai celor simțiți slabi de opunere.

Cel peste 12.000 de suflete ce se găsesc astăzi în Manchuria, sunt reminiscențele emigrațiilor din acele timpuri.

Dar Rusia bolșevizată, care pe deoparte se pretinde aducătoare fericii omenești pe pământ, contribuie mult mai intens la îngroșarea și continuarea acestui val de emigrațiune a populației tătare în margiile iadului său, inclusiv și în extremul orient.

Astfel bolșevicii, urmașii travestii ai imperialismului țarist, au o respectabilă parte în ocuparea și rusificarea teritoriilor tătarești, prin impunerea și facilitarea emigrațiilor.

Majoritatea celor 12000 de tătari din Manchuria sau 700 de cazanieni din Japonia, își datoresc fluxul lor în acele

locuri, numai și numai tratamentului neomenesc al obrăznicilor bolșevici.

Dar bațul are două capete. „Presiunea produce reacțiunea” nu se adevărește mai elocvent aproape nicăieri ca în domeniul sentimentului.

Îndepărtarea lor din vatra strămoșească i-a făcut iubitori de patrie în ultimul grad, existența lor în număr mic în mijlocul unui bloc național străin i-a făcut conservator de particularități, obiceiuri și datini strămoșești i a făcut aspiratori ai contribuțiilor morale și materiale.

Datorită numai acestor împrejurări putem explica elanul de care sunt stăpâniți acești cei 13000 de suflete tătare din extremul orient, solidaritatea și buna credință ce predomină în toate acțiunile lor și lupta lor nesălbătită pentru emanciparea și reînființarea fostului hanlăc Cazanlan.

Ceeace ne dă speranță în reușita idealului lor este nu numai dreptatea istorică care formează platforma acestei mișcări, dar și modul lor de a lucra în acest sens completând ansamblul de lucru ai celor 8 milioane de tătari din Cazan.

Tătarii din Japonia influențați fiind de civilizația niponă, sunt mai bine organizați față de cei din Manchuria având aceste 700 suflete câte o școală primară și normală și o geamie la Tokio.

În școlile lor se dă o deosebită atenție limbilor japoneză și engleză.

Au o tipografie proprie care afara de o revista lunară mai tipărește și cărțile necesare școlilor respective și diferite broșuri necesare culturalizării masei.

Nu mai cel din Manchuria rămăseseră întru căva în urmă cu organizările lor culturale-politice.

Tocmai acest fapt a determinat pe d-l Ayaz Ishaki, leaderul mișcării naționale pentru emanciparea cazanului de sub suveranitatea rusa, să se ducă în extremul-orient și să lucreze la organizarea lor.

Cu toate subminările rușilor albi și roși, a reușit să aducă și o unitate de vedere și lucrare între cele două comunități tătare din Manchuria și Japonia.

Mulțumită perseverenței leaderului și abnegației cu care

a înțeles populațiunea tătara să răspundă la această chemare, astăzi această comunitate de 12000 suflete se găsește bine organizată, răspunzând tuturor cerințelor ordonate de timpuri noi.

În ultima doi ani s'a ținut „adunarea reprezentanților națiunii”, atât în Japonia cât și în Manchuria luându-se hotărâri foarte importante și concrete.

Ca o urmare a acestor hotărâri, pe lângă aitele, s'a fondat și un ziar săptămânal, cu redacția la la Mueden cu numele de „Milli Bayrac” (Drapel național).

Închin aceste câteva rânduri acestui ziar „Milli Baiac” care la Noembrie a. c. împlinește primul an de apariție, cunoscând greutățile ce le are de îndurat și apreciind rolul său ce-l are de îndeplini: **refluxul populației în sânul ocrotitor propriu.**
NARAC

Să fie adevărat ?

Autoritățile au fost înșelate cu propaganda pentru emigrarea turcilor din Cadrilater continuu. Astfel au făcut cerere de emigrare turchii din următoarele com. din județul Dorostor: Casir Mah' 5 terci, Doacilar 62, Darostor 41, Ciriacci 3, Galebiu 141, Turcamii 187, Savgac 5

Emigrații își vând pe capete inventarul agricol, care în mare parte este cumpărat de conștienții lor bulgari, pe prețuri de nimic.

Din comuna Richman Asiclar, județul Dorostor, au vine vestea că turchii sunt agitați din cauza că sunt forțați să emigreze, cu toate că marea majoritate a lor nici nu se gândeste să părăsească Roma mână. Autoritățile, la care am controlat știrea, au fost înșelate că agronomul R. Iacobovici trece pe toți turchii din acea com. pe tabloul de emigrare, fără voia lor, spunându-le că autoritățile noastre au dispus ca toți turchii din com. să fie emigrați pe o reză de opt km. dela graniță trebuie să emigreze.

Din această cauză ei nu s'au făcut nici semnăturile în toamnă lăsând ogărele neurate și netălmăcite.

Dacă faptul se va confirma priet' o anchetă pe care organele de resort au datoria să o întreprindă de urgență, procedul numitei agronom este condamnat, pentru că înșelându-i pe turchii, cari își lasă pământurile necultivate, pierde la primul rând economia națională.

Poste că numitul agronom are interese să servească o anumită clientelă politică, pentru că turchii să cedeze profiturilor pământurilor în condiții avantajoase. Dacă autoritățile au datoria să ancheteze acest caz, spre o face de plină lumină.

Aniversarea proclamării republicii turcești.

Poporul turc a sărbătorit la 29 Oct. aniversarea proclamării repnblicii turcești. Puține sunt statele care într'un răstimp atât de scurt să fi ajuns la o dezvoltare în toate domeniile atât de profundă, ca republica turcă.

Turcia de azi este o Turcie nouă, în care legile și capitalul civilizației nu mai sunt străine și unde progresul își urmează în mod normal cursul.

Această profundă schimbare, chemarea la o nouă viață a unui popor piin de vigoare, se datorește în cea mai mare parte omului de stat, viteazului ostaș, înțeleptului diplomat și patriotului

respectul de care Gaziul se bucura în sânul poporului său sunt o binemeritată răsplătă.

În cadrul înțelegerii balcanice, Turcia nu urmărește decât o politică de pace și de bună vecinătate.

Poporul român ia parte cu bucurie la sărbătoarea națională a poporului turc, aliat și amic.

Informații

Ziarul nostru a organizat o excursiune în Turcia pentru una sută persoane. Plecarea va fi în ziua de 16 Noembrie și întoarcerea la 1 Decembrie.

Cei ce doresc să meargă trebuie să se înscrisă cel mai târziu până la 8 Noembrie, cu următoarele acte:

1. Certificat de naționalitate.
2. L'vretul militar s'au certificatul de dispensă ori scutire.

Prețul de participare este de lei 1700 în cl. III și 2000 lei în cl. III specială.

Mercurii dimineași un număr de 55 tineri premilitari, prietecari și un număr de tineri turci, apărând subcentralii Constanța, au părăsit garnizoana sub comanda d-lei maior Ivan, plecând la Ba-dești Jud. ilfov, pentru a lua parte la sărbătorile anuale ale premilitorilor.

În aceeași zi au mai plecat și grupuri de premilitari din centrul Medgidia, Murgalia, Cornavoda, Hârșova, Negru Vodă, etc.

Du ocazia aniversării republicii Turce, Consulatul Turc din Constanța a primit feticiiări atât din partea reprezentanților autorităților din localitate cât și din partea corpului consular al altor țări și fruntașilor musulmani din localitate.

Un manifest al centralului ruse fascist

Centrala rusă fascistă din Chirbiu a trimis un manifest destinat emigrației ruse din Balcani și Europa de Est. Acest manifest a fost primit și de emigrații ruși care se găsesc la noi. El este adresat deopotrivă rușilor cât și ucrainenilor, lituanilor, cehoslovacilor și turcilor, cărora li se cere sacrificii materiale la folosul mișcării anti-comuniste.

Mustafa Kemal Atatürk, președintele republicii.

După ce a reușit să străngă rândurile unei armate demoralizate și în debandadă și s'o ducă apoi din victorie în victorie până la victoria definitivă pe teatrul de operațiuni anatolian, Mustafa Kemal, a știut să cucerească drepturile țării sale și pe tărâmul diplomatic. Și după ce a consacrat și de drept ceea ce realizase în fapt, când republica a fost astfel stabilită și în cadrul juridic internațional, Mustafa Kemal nu și-a îngăduit nicio clipă de odihnă până ce n'a izbutit să introducă în noua Turcie acele reforme care s'o libereze din jugul unor tradiții cari o țineau deparde de familia popoarele luminate, de progresele civilizației.

Turcia de azi, civilizată, disciplinată, activă și apărată de o armată conștientă de misiunea ei, este incontestabil, opera enrgicului său președinte și dragostea și

خلق

شیمدک ۱۰ کونده ریجفان تورکجه - رومنجه عمل اجتماعی غزهدر .

مهاجرت سندی

۴ -

ایک اوج واپورلی انسان کیدجه کرک تورکه ده ، کرک کوستجه دور کرک دوریمجه کویزنده ایشک بدنیجه بوقادار فنالاشاجتی بگله . یوردق ... سوگردن حادله زره آلاشدیک ، (بوقاریده علمی تخلیقی بایدمیز سطرلده کورولدیکی) اسکان منغه سنده قطعی ایشک بایلمامش ، ترتیان آتامشدر . چونکه اینک قهلهک کونلرجه اسکان نیوله بگلهسی ، سوگندن کیدنلرک طوزله طرفلرجه کیدهلمسی . یک جوغنیق متبادیا کوی دیکشدرمسی وحالا اولک بر سوورولمک تارلا . لاسی و قعی مینت براسکان بون و روضامنک اولمادیمقی اثبات ایدر . یکه کوردک بوردن کیدنلری اوراده قوشلایاجق منظم رتشیکلات بودی . چونکه ، آما وطن دینه کیدنلر هتلهجه ، آیلرجه آریا ایلر آلتده باشماق مجبوریتده قلمشدر . اگر منظم رتشیکلات اولسه بدی ، برباغاندا بایلمادن اول بسون بو وضعیتلری کوز ارگنه کتیره رک نر نیات آلیر ، کللری حیا ایدر حقه لامتاریت و اوله لرجه سببیت وریزدی .

بوسنه عینی زمانده منفعت منله سدرده . چونکه مهاجر قبول ایدن و اینمک مجبوریتده قالان اولک لره قول و نسان قوشندن استفادیه مجبوریت حس ایدنلردو . بونلرک ایسه خسته نلی انسانلره احتیاجی بودر .

کیدوب کوجملرک وضعیتلری کورو ب کللرک آلاشدق ندرن آجیق آلا . شیلورکه ، بواشه منظم رتشیکلا نه وحسابه باشلامشدر .

بوواده ایسه ، وجداندن منو- ل طوتولایاجق و حساب آلمه بیجق برچسوق آجیق کوزلر ، وطنبرور کیدهلرک ، کوی عیثی و مهاجر فلاووزی سفله زوالی کوجنلری سویدلر . بونلردان تک بردانهسی سورغو به چکدر برله دی . بایجزلاند برلمدی .

بیلوروزکه ، توکیه ایچین بر مهاجر براندیرمک صفری حسابه

بیرین مقاله بجزده مهاجرت برسان دعواسنک فیصحه آلا . کلهتور اساسلرجه علاوه ایدجهک برچسوق بوشلر واردو . نر بونک نظرمانه کیرمکی شیمدک مو فو بایلمامش ایچین سووزیمز قیس کایدوز . بونکله برابر ، بوگون تورک دیاشماق برکوشنده بر حرکت ، اناجا حرکت حرکتی ، اوززنده و اینک کله سولمک ایستوز .

تاریخی سادملرک اورولمک شرقی بویوسنده ، دوروجاده ، کندی من ختمله لرله بالگر برافینی برکله واردو . بو اسایل تورک کله سنک اولدیلری و وقیفه لرلی بینه تاریخک کیدیمسی حل ایدیمور . بونکلهک اولموزلر بینه طاشدیمقی چوق مندس بونلرک دعوا سی بینه تاریخک کید . ایشله نایع اولبوودی . فقط ، هر نه ایشله ، باشده بوکیمیشی یک کوزل آلاشلر ، کندی دیلری و منملری وریلدیلری صافلازلر بونکله آراسنه بوسنه سویدلر : مهاجرت منله سیز آق طوراغه کوچک منله سیز ... نر ، بونک علیه نه بونلماق قلاز اوززنده برز دورمی ده بر نوزکلک وظیفه سی بیلور و شو برچج بوشلرک کله بونه آله آلاشیاماسنی

هنراختا قید ایدیموز .

نر ، هتله لرجه ، آیلرجه سو فو کوزلرکله ده نیر کتارلرکله بیکر کله بوزکل سفیل بروضیمده ، باورو- سنه کوشه غداسنی برمه به چک قدار وچیزان غدای ایچیمده قوراماسنی وایچان کوشلرکله هرگون برچجک ساداندن خسته لامتاسنی بالذات ایچیمده کورکوردو . . . ایچمزدن ، کوشلری کورک و تورکی اولانلرله برابر بری ایچیمک بوکیمیشی دودق . . .

بویوسنده ، بولماق قدار ، هیجانده کله ندر عیثی برتورکک وظیفه سی نایق بایلمامش بویوسنده ، اوت ، نر قوروجیه تورکلری آرسنده واروقیه بایجملرک پرووامداسی بایلمکن ، بوکا بایلر قون منله رک حل ایدیمش اولدیمش و بالگر خلیق قالدیربولوب کورتورولمکنک قالدیمش نل ایشدک .

روسلرک پرووقا سونی

لوندرا دهک ن طرفلق قوشنی . شیمک کورده بیان بررون اوکره بوب سویدله بکنه کوره ؛ روسلر سوک کونلرده ماداید حکومده : قومسومول و واپورله برچسوق طوب و نایق ، سنلاری بولنه ویست و واپورله ۱۸ طیاره و ۱۵ نایق ، و وروشه و یک واپورله ۸۵ عسکر قومون و برمشدر .

وضعیت قاریشور

سویدنلر و ایالی نلر لوندرا دهک ن طرفلق قوشنی . سنی ترکه و اسپانیا ایدلرکله حریت حرکت ایچمه قرار و برمشدر . نلمان و ایسالیان سوآق کبیری اسپانیا ده تیزلرجه کینشدر . بونلرک برروس و واپورلی باطیرمارلی وضعیتی بوسونون قوشده برابیلر .

سو سیالیستلر و قومونستلر فرانسیز رادیکال سو سیالیست فرقتسنگ بونک قونفرسده سویدله نیلن برچسوق نظفلر آراسنه علاوه بونلکله غزده سی مدیری امیل وروشک نطق مهمدر . او : قومونستلر داخلی سیاست ساحه سفنده سو سیالیستلر قاریشور دکاری سورلری طومادیلر کون کیمبورکه اونلر بزی ده اسپانیا دهکی فرداش قواظنه سووروکله به چک برچسوقه بایچمیشلر . قومونستلر سووزلری و دکاری زمان صمیمی ایدلرلی ایچا ؛ حایر ؛ اونلر قتلصمیمی دکاردی . اونلر موسوتوا . تک اسرلری اجر ایدورلر .

فرانسده قومونستلر ریزینک تعینق اولتیمه جته تأمینات و بریور .

روسلرک پرووقا سونی

ایتیونوفک سیاسی افلاس ایدتی و نووینخ نوس و غزته سی بلزیور : ایچنده روسیه تک خلرخی سیاسی ده کیمه چکدر . او ، ایتیونو- فک افلاس ایدن عمومی امت سیدل سستی ترک ایدرک قاشیست وقایتا ایستدولرله جاده - یاسنده . کیمه چکدر

هرندیر آندیمی قدرده انکی بوزلیر

به باغیلدر . بیک کیدی . براندیرمک ایستیرسه ۳۰۰ بیک ابرا ، ۱۰ بیک کیدی ایسه آجیق ایکی میلیون لیرا ایل اسکان اوله بیلیر . بو پارنک (آبریمجه فنکیلا نه مانده مصرف خارج شیمدیک زامده تورکه بوجیمه نه بیوک بونک اولاجی آشکاردر . خلاصه بچک لازم کیرسه ، مهال جر اسکنه قرار و برن دوللر بونی قول قوی قازایق و قوشنی آرتیریق مقصدله بایلازلر . بونک ایچین ده بول پارا و نام تشکیلات لازمدر . بولر سز بایلیان مهاجرتدن سفالت وفلا کت دوغار .

آلمان - ایسالیان آلاشامسی

برللی زیارت ایدن ایسالیان خار- چیه نظاری ایله آلمان حکومت شفرلی آراسنده بایلیان نونوشمه لر حوآکنده چوق مهم قیدلرله ایزیشلمشدر . بونلردن بهضاری : آلمانیا جیشتا ند ایسالیان امپراطورلوقی طایمیشدر ؛ آلمانیا ایله ایسالیان سوویوتلر و جمیت اقوامه قاریش عینی مخالف وضعیتی آشلردو ، لوقارتو قوشفراتنه سوو . بهنلر چایرلرلی باخود فراغور سوو . بونیک مینقک ناییری اولدیمقی قدردر . ایسالیانله آلمانیا قوشولوبه چقدردر ، آلمانیا ایله ایسالیان بیک هیچ رتقمه سنده قومونستل ریزینک بارغانسه مساعده ایچمه چکدر و ایسالیان اسکولرجه سوویوت واپور- لرلی سوویق چقدردر ، ونلر جنرال فراقونک ناسیونالیست حکومتی طایب چقدر سو فیولرلی بونلا چقدردر .

بورنیکز مادرید ایله مناسیتی

کسیدی

ناسیونالیست بورنیکز حکومتی مادریده دهک حق چیمه سی حکو- متله سیاسی مناسیتی کیمشدر . یک یاقنده فراغور حکومتی طایب چقدر . بورنیکز بورقاری پاریمده ایدک او باندیرمشدر .

مادرید بوشانیور

هر طرفدن آتته طوئیلار مادریددن حکومت پارسلو بایه طاشدنه باشلا مشدر . مادریدک بونکی کونلر ایچنده دو شه چکی محققدر .

ایتیونوف بوندن دولایی استغفا ایدمه . لیتونوف ، لیتونیان بونلرک براقق سیاستده افلاس ایچمشدر .

قرال حضرتلری براقاده

۲۸ تشرین اولده قرال ۲ بچی- قارول حضرتلری ولی عهد و معزیه برلکده براقلی زیارت ایچمشدر . کیدیلرینه چوق بایلاق استقبال بایلمشدر .

اعلان

- ۱ - خلق و غزته سی طرفدن
- ۱۶ تشرین نایدن ۱ کاونارله قهار کوستجه دن تور کیمه ۱۰۰ کیک بیک بر سیاحت ترتیب اولمشدر .
- شرطلر شونلردو :
- ۱ - ۱۶ تشرین نای بازار ابره .
- سی آفام کیدبله چک ۱ کاون اولده دو بوله چکدر ؛
- ۲ - بمرچاره دن نیمه کاغدی (جه نسه نیمه چهار بیکیان) ؛
- ۳ - ارکلر ایچون چهرقول دهره قورونارده ن لازم اولان حهره بیچک نیم طرفلر دن جینارله جندن ، ار- کلرک عسکرلکه غلده (ایوروت ، دیبینه وسقوتیره) آقنلری ،
- ۴ - ۵ دانه قارمات قو طوغراقی ، آتاشغیده کوشه بریلان فیاترله برلکده ، اک ۸ تشرین نایه قدار کوستجه ده ستارا جنرال چهرنات نومبر ۲۰ ده خلق و غزته سی مدیری آووقات حدی نصرت اقدی به تسلیم ایچلری لازمدر .
- فیاتلر : ۳ بچی موقع ایله کیدوب کله ۱۷۰۰ لری ؛
- ۳ بچی خصوصی موقع ایله - بکی ویتانی ایله برابر کیدوب کله ۲۰۰۰ لیدر .
- دقت : قیدیلرله بالگر چه نته نیمه کاغدی لازمدر .
- ۲۵ - ۱۰ - ۱۹۳۶
- حقیقت آلاشلدی
- بوندن بر بوجوق سنه اول طو- قسوقولو ابراهیم موسی اقدینک طاشنه اسناد اولان افزانک یارا ایله ساتین آلمش وجدانلر طرفدن چیقارش اولدیم ، بونلرک وجدان غزایلرینک قضیق آلتده بیک برندا . منه غفورده لمردن آلاشیلمشدر .